

Thông tin cho người dùng:

Hệ thống Phân loại Khả năng sử dụng tay Mini-MACS là hệ thống phân loại mô tả cách trẻ bại não từ 1–4 tuổi sử dụng tay khi thao tác đồ vật trong các hoạt động hàng ngày. Khả năng được xếp theo năm mức độ dựa trên khả năng tự thực hiện của trẻ và nhu cầu được hỗ trợ hoặc sự thích nghi khi thao tác với đồ vật. Tài liệu này cũng mô tả sự khác biệt giữa các mức độ liên tiếp để giúp dễ xác định mức độ phù hợp nhất. Mini-MACS là một mô tả chức năng có thể được sử dụng như một phần bổ sung cho chẩn đoán bại não và các phân nhóm nhỏ của nó.

Phần mô tả liên quan đến cách trẻ thao tác với các đồ vật phù hợp với lứa tuổi. Những đồ vật được đề cập đến là những đồ vật thường thấy trong môi trường của trẻ mà trẻ sử dụng khi thực hiện các tác vụ như chơi, vẽ, ăn hoặc mặc quần áo. Cách trẻ thao tác với đồ chơi thường sẽ cho thấy gợi ý tốt về khả năng sử dụng tay của trẻ. Rõ ràng là một trẻ 12 tháng tuổi không thao tác những loại đồ chơi và đồ vật giống như một trẻ 4 tuổi. Động lực và khả năng nhận thức của trẻ cũng ảnh hưởng đến khả năng thao tác đồ vật, do đó ảnh hưởng mức độ Mini-MACS.

Khi đánh giá mức độ Mini-MACS của trẻ, hãy chọn mức độ mô tả đúng nhất sự thực hiện hoạt động thông thường của trẻ trong môi trường hàng ngày. Để hiểu rõ hơn những gì trẻ thường làm và cách trẻ thực hiện hoạt động này, cần phải hỏi người hiểu rõ về trẻ. Các câu hỏi nên được diễn đạt để mô tả loại đồ vật mà trẻ thao tác, trong tình huống nào và bằng cách nào. Mức độ Mini-MACS phản ánh những gì trẻ thường làm chứ không phải biểu hiện tốt nhất của trẻ như được thể hiện trong một tình huống kiểm tra cụ thể.

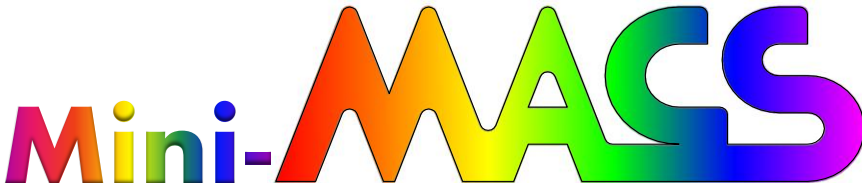
Mini-MACS đánh giá khả năng chung của trẻ trong việc thao tác các vật dụng hàng ngày, chứ không đánh giá chức năng của từng tay riêng biệt. Mini-MACS không nhằm giải thích những lý do tiềm ẩn gây ra hạn chế trong khả năng sử dụng bàn tay.

Hệ thống Mini-MACS mở rộng toàn bộ phạm vi giới hạn chức năng được tìm thấy ở trẻ bại não và bao gồm tất cả các chẩn đoán đi kèm bại não. Mức độ I bao gồm trẻ em có hạn chế ít, trong khi trẻ khuyết tật nặng thường được xếp vào mức độ V. Một số loại bại não nhất định có thể được tìm thấy ở tất cả các mức độ, ví dụ bại não hai bên, trong khi bại não một bên thường xảy ra ở mức độ I–III. Mini-MACS không bao gồm trẻ không bị khuyết tật về thể chất; trong trường hợp này, trẻ sẽ được phân loại là mức “0”. Tuy nhiên, không có mức độ này tồn tại!

Vì Mini-MACS chỉ bao gồm năm mức độ nên mỗi mức độ bao gồm trẻ với chức năng tương đối đa dạng. Do đó, Mini-MACS là một hệ thống phân loại, có thể không nhạy với những thay đổi và vì vậy không nên được sử dụng để đánh giá sự phát triển hoặc các can thiệp. Mini-MACS có thể được sử dụng để mô tả và phân biệt các khía cạnh chức năng khác nhau thành năm mức độ do ảnh hưởng của chẩn đoán nghi ngờ bại não đến khả năng sử dụng tay của trẻ.

Thang đo Mini-MACS năm mức độ là thứ tự, có nghĩa là sự khác biệt giữa các mức độ không nhất thiết phải bằng nhau và trẻ bại não cũng không được phân bổ đều trong năm mức độ.

Translator: Doan Ngoc, doannguyenvl@gmail.com
Fieldversion: ©Ann-Christin Eliasson, Lena Krumlinde-Sundholm, 2013
Contributors: Ann-Marie Öhrwall, Ulla Wahlström, Åsa Persson-Annersten, E-mail: Ann-Christin.Eliasson@ki.se
www.macs.nu

Hệ thống Phân loại Khả năng sử dụng tay Mini - MACS cho trẻ bại não từ 1-4 tuổi

Hệ thống Phân loại Khả năng sử dụng tay (MACS) mô tả cách trẻ bại não từ 4–18 tuổi sử dụng tay khi thao tác với đồ vật trong hoạt động hàng ngày. Mini-MACS là phiên bản điều chỉnh của MACS dành cho trẻ từ 1–4 tuổi.

- Mini-MACS phân loại khả năng của trẻ trong việc thao tác các đồ vật phù hợp với lứa tuổi và sự phát triển của trẻ cũng như nhu cầu được hỗ trợ và giúp đỡ trong những tình huống đó.
- Mini-MACS mô tả cách trẻ thường sử dụng tay để thao tác các đồ vật, ví dụ như đồ chơi, trong nhiều hoàn cảnh khác nhau. Nói cách khác, nó mô tả những gì trẻ thường làm, hơn là những gì được biết là năng lực tốt nhất của trẻ.
- Mini-MACS phân loại khả năng tổng thể của trẻ trong việc thao tác đồ vật chứ không phải khả năng riêng biệt của từng tay.
- Để tìm hiểu cách trẻ thao tác với các đồ vật khác nhau trong cuộc sống hàng ngày, cần phải hỏi người hiểu rõ về trẻ. Thông tin như thế này không thể ghi nhận được thông qua một thử nghiệm cụ thể. Các câu hỏi nên được diễn đạt để hỏi về loại đồ vật mà trẻ thao tác hàng ngày, trong những tình huống nào và bằng cách nào.

Bạn cần biết những gì để sử dụng Mini-MACS?

Người sử dụng Mini-MACS cần tìm hiểu xem trẻ thường thao tác những đồ vật nào và cách trẻ thao tác : dễ hay khó, nhanh hay chậm, chính xác hay ngẫu nhiên? Ví dụ, bạn có thể hỏi và/hoặc quan sát cách trẻ sử dụng hai tay khi chơi và trong bữa ăn, hoặc khi tham gia các hoạt động thông thường trong cuộc sống hàng ngày.

Đặt câu hỏi về khả năng tự bắt đầu của trẻ và mức độ giúp đỡ và hỗ trợ của người lớn đối với trẻ để thao tác các đồ vật hàng ngày, ví dụ: đồ chơi.

Dưới đây là mô tả về năm mức độ Mini-MACS về khả năng tự bắt đầu của trẻ và nhu cầu được hỗ trợ hoặc thích nghi khi thao tác đồ vật.

I. Thao tác các đồ vật một cách dễ dàng và thành công.

Trẻ có thể gặp hạn chế nhỏ trong việc thực hiện các động tác đòi hỏi sự chính xác và phối hợp giữa hai tay nhưng vẫn có thể thực hiện được. Trẻ có thể cần sự trợ giúp của người lớn nhiều hơn khi thao tác đồ vật so với những trẻ khác cùng tuổi.

II. Thao tác được hầu hết các đồ vật, nhưng chất lượng và/hoặc tốc độ đạt được bị giảm đôi chút.

Một vài hành động chỉ có thể được trẻ thực hiện và hoàn thành sau khi trẻ đã luyện tập nhưng gặp một số khó khăn. Trẻ có thể thử một cách tiếp cận thay thế, chẳng hạn như chỉ sử dụng một tay. Trẻ cần sự trợ giúp của người lớn để thao tác đồ vật thường xuyên hơn so với trẻ cùng tuổi.

III. Thao tác đồ vật một cách khó khăn.

Sự thực hiện hoạt động chậm, với sự linh hoạt và chất lượng hạn chế. Các đồ vật dễ quản lý được thao tác độc lập trong thời gian ngắn. Trẻ thường xuyên cần sự giúp đỡ và hỗ trợ của người lớn để thao tác đồ vật.

IV. Thao tác với một số lượng hạn chế đồ vật dễ điều khiển trong các hành động đơn giản.

Các hành động được thực hiện chậm, với sự nỗ lực và/hoặc độ chính xác ngẫu nhiên. Trẻ luôn luôn cần sự giúp đỡ và hỗ trợ của người lớn để thao tác với đồ vật.

V. Không thao tác được với đồ vật và bị hạn chế nghiêm trọng trong khả năng thực hiện các hành động đơn giản.

Trong trường hợp tốt nhất, trẻ có thể đẩy, chạm, ấn hoặc giữ một vài đồ vật, luôn luôn có tương tác giúp đỡ liên tục từ người lớn.

Bạn đã đọc các trang khác chưa?

Sự khác biệt giữa mức độ I và mức độ II

Trẻ ở mức độ I có thể gặp khó khăn hơn một chút khi thao tác các đồ vật đòi hỏi kỹ năng vận động tinh tốt so với trẻ cùng tuổi không bị khuyết tật.

Trẻ ở mức độ II về cơ bản thao tác các đồ vật giống như trẻ ở mức độ I, nhưng trẻ có thể gặp khó khăn khi thực hiện các nhiệm vụ và/hoặc mất nhiều thời gian hơn để thực hiện nên thường yêu cầu giúp đỡ. Sự khác biệt về chức năng giữa hai tay có thể làm cho hiệu quả thực hiện hoạt động kém hơn. Trẻ có thể cần được hướng dẫn và thực hành nhiều hơn để học cách thao tác đồ vật so với trẻ ở mức độ I.

Sự khác biệt giữa mức độ II và mức độ III

Trẻ ở mức độ II có thể thao tác hầu hết các đồ vật, mặc dù trẻ có thể mất nhiều thời gian hơn và làm với chất lượng cử động kém hơn một chút, đồng thời trẻ có thể cần nhiều hướng dẫn và thực hành để học cách thao tác các đồ vật.

Trẻ mức độ III có thể sử dụng các đồ vật để thao tác nhưng thường cần có trợ giúp là đặt đồ vật ở vị trí thuận lợi trước mặt. Trẻ thực hiện các hành động với ít bước thành phần. Sự thực hiện hoạt động chậm..

Sự khác biệt giữa mức độ III và mức độ IV

Trẻ ở mức độ III có khả năng sử dụng các đồ vật để thao tác một cách độc lập trong thời gian ngắn. Trẻ thực hiện các hành động với ít bước thành phần và hành động mất nhiều thời gian để thực hiện.

Trong trường hợp tốt nhất, trẻ ở Mức độ IV có thể thực hiện các hành động đơn giản như nắm và thả các đồ vật để thao tác được đặt ở vị trí thích hợp. Trẻ cần sự giúp đỡ liên tục.

Sự khác biệt giữa mức độ IV và mức độ V

Trẻ ở mức độ IV thực hiện các hành động cá nhân với rất ít lựa chọn về đồ vật và cần được trợ giúp liên tục.

Trường hợp tốt nhất, trẻ ở mức độ V thực hiện được các cử động đơn giản trong những tình huống cụ thể. Ví dụ: trẻ có thể nhấn một nút hoặc giữ các đồ vật đơn giản.